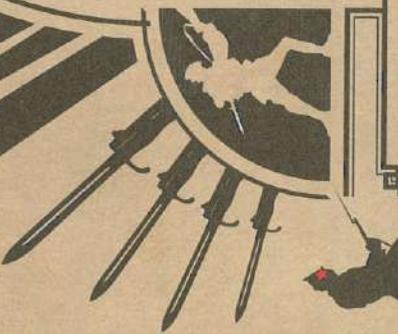

OSSÓW 1920

Wrota Bitwy Warszawskiej

Samorządowa Instytucja Kultury „Park Kultury” Ossów - Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 r., ul. Młynarska 148, 05 - 230 Kobylka, Ossów, gm. Wołomin, www.ossow1920.pl

Nr II
Poniedziałek
12 Sierpnia
2015

Pod Ossowem ważyły się losy Europy

Dozmowa
z Profesorem
Januszem
Odzimkowskim

D'Abernon? Czy, gdyby nie my, rewolucja faktycznie rozlała się na zachód Europy, czy może jednak Niemcy powstrzymali czteroarmistów?

Nie chodzi o to, czy Niemcy zatrzymali bolszewików, bo i tak zatrzymał się cały Traktat Warszawski. Kraje Europy Środkowej i Wschodniej straciły niepodległość. Nikt nie stanął w ich obronie. Nikt nie walczył za Litwą, Łowem Estonię, Finlandię, Rumunię czy Węgry. Czechy prawdopodobnie również zostabyby oddane, a to już stanowiło spore zagrożenie dla Austrii. Jeżeli spojrzysz z tej perspektywy, to oznacza, że niedugo po zakończeniu I Wojny Światowej mielibyśmy mapę Europy taką jak po 45 roku. Inaczej też wyglądały II Wojny Światowa. Może Zachód by ocalał, ale na pewno inaczej wyglądałby Europa. W takim znaczeniu to była znacząca, przełomowa bitwa.

Jeden z dziennikarzy w 1920 roku tę przełomową bitwę określił mianem *Cudu nad Wisłą*. Autor tego pojęcia miał na myśli nieudolność dowódców i fakt, że tylko cud może nas uratować. Miał oto po części zdyskredytować zastugę Naczelnego Wodza Józefa Piłsudskiego. Ale sformułowanie to przeszło ewolucję. Z pejoratywnego stało się pozytywnym synonimem Bitwy Warszawskiej. Dziś używa się tych określeń wymiennie. Zwłaszcza, że pojęcie cudu i śmieci Skorupki sportretował Wojciech Kossak w obrazie o tym samym tytule. W ten sposób również sam Ossów, jako miejsce śmierci kapelana, stał się ważnym symbolem Bitwy Warszawskiej.

Faktycznie jednak, po etapowym panice na początku sierpnia, kiedy częstochowsi wyjechali z miasta, na ulice wrócił względny spokój, przerwany jedynie wybuchami patriotycznej radości przy okazji np. przejazdu kolumny wojsk zmierzających na front. Pamiętajmy też, że obywatele byli przyczynieni do działań zbrojnych. Mieli jeszcze świeże w pamięci cztery lata I Wojny Światowej.

Mimo to, im bardziej bolszewicy zbliżali się do Warszawy, coraz więcej młodych ludzi zaciągało się do armii. Jak była w tym rola kościoła, duchownych takich jak ks. Ignacy Skorupka?

Ksiądz Skorupka był kapelanem i ksiątkiem miał takich w armii wielu. Jednak najważniejszą rolą było zmobilizować społeczeństwo. Tu dużą rolę odgrywali proboszczowie. Na wsi słowo proboszcza było niepodważalne i nierzadko proboszczowie wraz z całymi parafiami zgłaszaли się do punktów werbunkowych. Wskażo dbało, by w lokalnych Komitetach Ochrony Państwa zasiadali duchowni. To podniosło autorytet komitetów.

Dzięki ogromnej mobilizacji udało się zatrzymać bolszewików na przedpolach Warszawy, a później odeprzeć. Było to wielkie i błyskotliwe zwycięstwo. Czy jednak faktycznie była to „18. przełomowa bitwa w dziejach świata”, jak określił je lord Edgar

DO BRONI

WSTĘPUJĘ DO ARMII OCHOTNICZEJ!

Plakat propagandowy z 1920 r./Muzeum Wojska Polskiego

Program obchodów 93. rocznicy Bitwy Warszawskiej w Ossowie

14 sierpnia (środa)

19.30 Uroczyste odświeżenie tablicy poświęconej pomocy Narodu Węgierskiego w 1920 roku (przy szkole w Ossowie) w obecności delegacji Węgier z Burmistrzem Csepel – Szilardem Nemethem na czele. Przemarsz pod Krzyż Pamięci Ks. Ignacego Skorupki

21.00 Uroczysty Apel Poległych przy Krzyżu Pw. Pamięci Ks. Ignacego Skorupki

9.00 Start XXII Międzynarodowego Półmaratonu Ulicznego „Cud nad Wisłą”
10.00 Modlitwa przy Krzyżu Pamięci Ks. Ignacego Skorupki

11.00 Uroczysta Msza Św. w kaplicy na Cmentarzu Poległych celebrowana przez JE ks. abpa Henryka Hoserę
12.30 Odświeżenie popiersia gen. Franciszka Gagora (Polana Dętów Pamięci ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem)

13.00 Apel Poległych w Bitwie Warszawskiej 1920 roku i złożenie wieńców na Cmentarzu Poległych
13.45 - Widowisko plenerowe – REKONSTRUKCJA BITWY WARSZAWSKIEJ 1920 r.
16.00 Bieg Dziecięcy „Cud nad Wisłą” pod patronatem Starosty Wołomińskiego oraz Burmistrzów i Wójtów gmin Powiatu Wołomińskiego

15.00 – 22.00 Festyn Letni w Ossowie

Kalendarium Bitwy Warszawskiej 1920 r.

- Na przechiołdzeniu 1919 r., wśród polskich bitów, Wojsko Polskie po raz pierwszy bito się z bolszewikami. Pierwszy rok wojny polsko – bolszewickiej to ciągłe pasma polskich sukcesów. Sprzyjająca nam wojna domowa w Rosji, popierała nas ludność cywilną zamkniętych obszarów – szczególnie przedstawicieli polskiej społeczności. W kwietniu 1920 roku nadarzyła się nie taka okazja: do marszałka Józefa Piłsudskiego z proponuje, sojusz zwrócić się do armii Semen Petlura, który chciał z polską pomocą odzyskać Kijów i odbudować ukraińskie państwo. Piłsudski chce odgródzie Polskę od Rosji (czy to białej, czy czerwonej – wówczas nie grało to roli) pasem buforowych państw, przynależnych do sojuszu i w maju „pańskiej Polski”. Okazało się jednak, że Petlura nie ma wystarczającego poparcia wśród zmęczonych wojną i wrogich Polakom Ukraińców. Tymczasem bolszewicy pokonali swoich najgroźniejszych przeciwników i postanowili eksportować rewolucję komunistyczną na Zachód, po trupie „pańskiej Polski”. 5 czerwca 1920 r. Armia Konna Siemiona Budionnego przełamała front polski pod Kijowem i ruszyła na zachód pociągając za sobą dywizje piechoty 12 i 17 Armii. W miastach położonych na frontie Zuchodnim (3, 4, 15 i 16 Armia) rozpoczęły wielką ofensywę pod dowództwem Michaila Tuchażewskiego. W ciągu miesiąca przebyły teritorium między Berezyną a Bugiem, nie dając szans naszym wojownikom na zajęcie pozycji dogodnych do obrony. W tym czasie Armia Konna znalazła się we Wschodniej Galicji i parta na Lwów. Sytuacja zmieniała się na początku sierpnia, kiedy Konarmia pod Brodami poniosła pierwszą od dwóch miesięcy porażkę. Także na frontie północnym rozpoczęły walki o Brześć. Ciechanów i Ostrołękę spowolniły sowieckie natarcie i umożliwiły realizację planu kontraktu marszałka Józefa Piłsudskiego, Naczelnika Państwa i Woda Naczelnego WP.
- 6 sierpnia**
- Piłsudski wydał rozkaz o reorganizacji frontu: 5 A gen. Władysława Sikorskiego miało nie dopuścić do obejścia pozycji polskich od północy. 1 A gen. Franciszka Latinika stała na przedmościu warszawskim, 2 A gen. Bolesława Rojia broniąła linii Wisły od Góry Kalwarii aż po Dęblin, natomiast 4 A gen. Edwarda Rydza - Śmigłego i 3 A gen. Leonarda Skierskiego stanęły nad Wieprzem, aby ruszyć do kontrofensywy, gdy bolszewicy wتدadzą się w walki pod Warszawą.
- 12 sierpnia**
- Józef Piłsudski jedzie do Puław, gdzie obejmuje osobistie dowództwo nad 4 i 3 Armią przeznaczoną do wykonania manewru na bolszewickie skrzydło i tyły.
- 13 sierpnia**
- Bolszewicy przełamują pierwszą linię obrony Warszawy zdobywając Radzymin i Ossów.
- Oddziały 5 Armii zatrzymują bolszewików na Wkrze walcząc o oskrzydlenie Warszawy od północy. Polacy częścią bardzo trudnych warunków: przed sobą mają częścią bolszewicką 3 i całą 15 armię, a na lewej flance i na tybach 4 A z pedracym ku Dolnej Wisle 3 Korpusem Konnym.**
- 14 sierpnia**
- Polacy odberają Ossów. Podezas ataku gminie ks. Ignacy Skorupka, kapelan ochronnik

15 sierpnia

Połowy kontratakują skuteczną pod Radzyminem i odberają go. W walkę zaangażowano całość polskich odwodów, a gen. Latinik prosi marsz. Piłsudskiego o przychodzenie natarcia nad Wieprzem. Po drugiej stronie frontu Tuchażewski, w obawie, że jego wojska stracią impet, żąda ponownienia ataków.

16 sierpnia

Z nad Wieprza rusza polskie kontruderzenie: nasze dywizje rozbijają Grupę Mozyrską (słabe oddziały ostaniające sowiecka lewa flankę) i jeszcze tego samego dnia znajdują się na tybach bolszewików.

17 sierpnia

• Kontratakuująca z limitu obronnego Warszawy 15 DP spotyka się z idącą nad Wieprzą 14 DP w Mińsku Mazowieckim. Bolszewicy rozpoczynają gwałtowny odwrót ku przeprawom na Bugu.

- Walcząca w składzie 5 Armii Dywizja Ochotnicza odzyskuje Pułusk. Ochotnicy walczą dzielnie, a braki w wyszkoleniu pokrywają wielkim zapatem i odwagą.

• I Armia Konna rozpoczęyna natarcie na Lwów. Ochotniczy batalion kapitana Zajączkowskiego zatrzymuje jej forces pod Zadwórzem. Gminie 318 polskich żołnierzy wraz z dowódcą, do niewoli dostaje się zaledwie kilkunastu rannych. Ich opór pozwala na przygotowanie Lwowa do obrony.

18 sierpnia

4 A polskie tysięcy batalionów skrywają się w wiejskich sukcesach na lewym skrzydle sowieckiego frontu, szturmując Włocławek. Płock i Brodnice. Zostaje jednak odparta dzięki waleczności nichilnych załóg ofiarne wspieranych przez ludność cywilną.

22 sierpnia

1 pp Legionów zdobywa samodzielnie Białystok broniony przez kilka tysięcy bolszewików. Trasą na Białystok właśnie wycofuje się większość ich wojsk. Wkrótce jednak w mieście znajduje się cała elita 1 DP Legionów, a na drodze z Zambrówka do Białegostoku tworzy się olbrzymi konik z dziesiątków tysięcy ludzi i koni, tysięcy wozów taborowych, jaszczyc i armat. Polacy osacząją i biorą do niewoli cztery dywizje bolszewickie.

25 sierpnia

Polskie 14 i 15 DP dochodzą do niemieckiej granicy pod Kolnem. Odcięte oddziały należące do 3, 4 i 15 armii sowieckiej decydują się przejść niemiecką granicę i zostają internowane w Prusach Wschodnich. Bitwa warszawska dobiera końca.

29 sierpnia

1 Armia Konna, spóźniona już pod Warszawę, atakuje Zamość – bezskutecznie. Gdyby znalaźla się tu dwa tygodnie wcześniej zagroźilia by tym 4 i 3 Armii i, prawdopodobnie, powstrzymała manewr nad Wieprzą.

31 sierpnia

Zajęta szturmowaniem Zamostia Konarmia zostaje oskrzydloną przez polskie jednostki. Od południa atakuje 1 Dywizja jazdy i raz po raz szarżując, pokonując 2 sowieckie jednostki rejsującej na wschód.

Niektóre Zycziska

Preduzik :::

Bolesław Wągrowska,

Boja na przedmościu Warszawy

w sierpniu 1920 r.

Warszawa 1934.

Dzień 12 sierpnia 1920 r. był bardzo trudny dla Józefa Piłsudskiego. Rozkaz o rozmieszczeniu wojsk w celu wyprowadzenia manewru nad Wieprzą był już wydany. Teraz mógł jedynie obserwować ruch dywizji i przyjmować meldunki od ich dowódców. Na ręce premiera Wincentego Witosa złożył list zawierający rezygnację ze wszyskich stanowisk, w razie niepowodzenia jego planu. Postanowił też, że 12 wieczorem wyjedzie do Puław, aby zilustrować grupę manewrową nad Wieprzem, a następnie towarzyszyć jej w natarciu. Tymczasem:

„...przy pożegnaniu z gen. Sosnickim [ministrem spraw wojskowych – przyp. red.] wskazałem mu na bezład, jaki panuje zarówno w dowodzeniu, jak w organizowaniu wojska i żadłem od niego, by stale i ustawnicznie wpływać na usunięcie wszystkich grup, grupek, podgrup i nadgrup, przedgrup i zagrup, których pomimo moich staran zostało jeszcze tak dużo, że byli dowódcy ze sztabami bez wojsk, a w niektórych miejscach stu żołnierzy dziebiło się na trzy grupy, dowodzone przez generalów.”

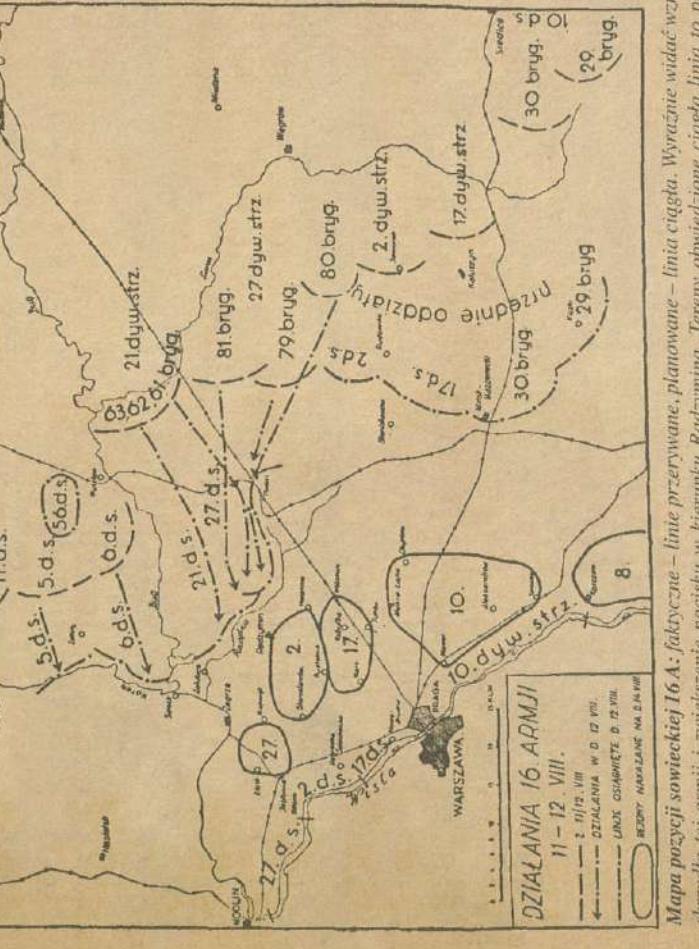
Piłsudski, który pełnił funkcję Wodza Naczelnego, dawał w rozmowie z Kazimierzem Sosnickim upust swym nerwom narastającemu zmiercipliwieniu. Mówiąc o bezładzie w dowodzeniu, oskarżał przecież pośrednio samego siebie. Nie czuł się najlepiej wśród zawodowych wojskowych, jakimi byli jego szef sztabu gen. Tadeusz Rozwadowski czy francuski doradca gen. Maxime Weygand. Zle znowu sztabowe dyskusje z nimi, choć był taktowny, by dać to pozań na sobie. Choć miał poczucie swego autorytetu w armii, to jednak najlepiej czuł się w otoczeniu swych podwładnych z Legionów, którzy nie kryli przywiązania do niego i nie podważali wygaszanych też. Jak tylko wyrwał się z Warszawy, humor od razu mu się poprawił:

„Po przybyciu do Puław, jako do swojej kwatery, i rozejrzeniu się w sytuacji skonstatałowalem od razu kilka rzeczy. Przed wszystkim, że stan moralny wszystkich dywizji, a było ich zebrańnych czterech [14, 16, 21 i 1 DP Legionow – przyp. red.], nie był taki zły, jak poprzednio przypuszczałem.”

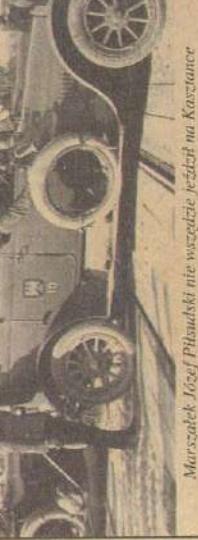
Natychmiast przystąpił do przeglądu oddziałów. Nakazał jednolicenie uzbrojenia w obrębzie poszczególnych dywizji, co było niezwykle istotne przy dużej ilości broni z różnych źródeł (francuskie Lebel i Berthier, austriackie Mannlichery, niemieckie Mausersy różniły się kalibrem pocisków). Następnie:

„...zobserwowałem niesłychane wprost braki w wyposażaniu i umundurowaniu żołnierzy. Takich działań, jak ich nazywałem, dorąż w ciągu całej wojny nie widziałem. W 21 Dywizji prawie połowa ludzi deflowała przed mną na Firtleju – boso. Przypomniałem sobie, iż razem z ilu z moich podwładnych w ciągu wojny przypisywało porażki, które ponięśli, nie czemu innemu, jak ziemni wykupowaniu żołnierza.”

Widmo porażki przeszłało do gó, jak widać, nieustannie. Najbardziej niepokojoło go jednak wrógi, którego miał przed sobą „Grupa Mozyrska”, która osiągnęła lewą flankę wojsk Tuchażewskiego idących na Warszawę. Od jej siły bowiem zależało powodzenie całego manewru. Jednak jej skład liczebność i uzbrojenie pozostawali tajemnicą. Z każdym dniem jednak zwiadowcy przynosili coraz lepsze wiadomości...

Mapa pozycji sowieckiej 16 A: faktyczne – linie przezywanie, planowane – linia ciągła. Wyraźnie widać wzmacnianie prawego skrzydła tej armii i zwiększenie nacisku w kierunku Radzymina. Tereny objęte dwoma ciągły linii to planowane na dzień 14 sierpnia pozyty w dylewnej pośrednictwie większości 16 A przez Wistę ponizej Warszawy – zaznaczone są planowane oddziały przeprawy dla poczególnych dywizji. Jak widać, plany te nie zostały zrealizowane dzięki polskiemu zwycięstwu pod Ossowem (14 VIII) i Radzyminem (15 VIII).

Marszałek Józef Piłsudski nie wyciąga żadnej na Kostance / Archiwum AKi Nowych

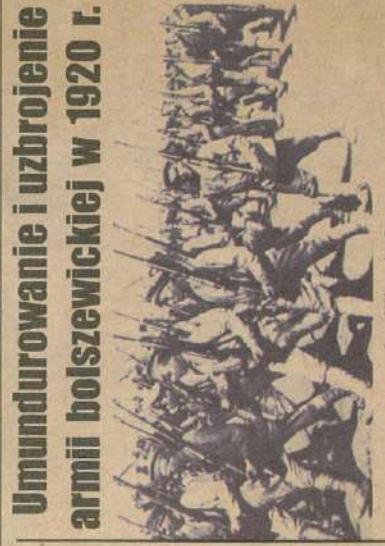
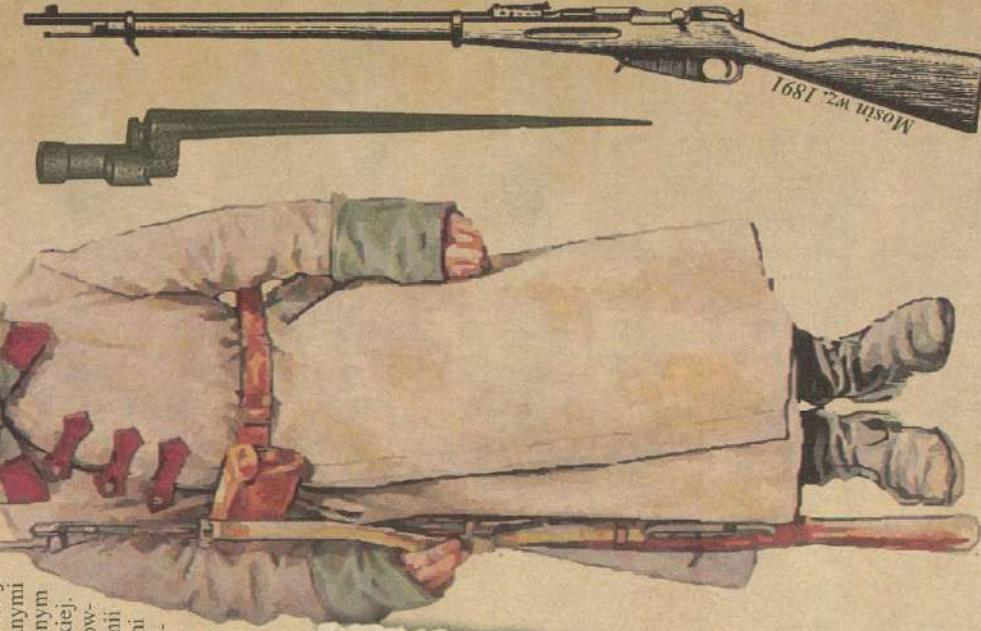

Foto: Wikimedia Commons

Umundurowanie i uzbrojenie armii bolszewickiej w 1920 r.

Częstość wyobrażany sobie armię bolszewicką z roku 1920 jako czerni obdarą, zbyt uzbrojoną i stabo wyposażoną. Niewątpliwie stan umundurowania i wyposażenia bolszewików nie był idealny, choć z tego względu, że wojsko to, nim dostrzegło pod Warszawę, dwa miesiące na przemian było się lub maszerowało w dużym tempie. Większość żołnierzy była ubrana w stare, carskie mundury z okresu I wojny światowej. Jedyną zmianą było zastąpienie oznak na czapkach: zamiast carskich złoto-czarnych bęczków pojawiły się czerwone gwiazdy. Używano również mundurowy zdobytych w magazynach wojsk alianckich interweniujących przeciwko rewolucji bolszewickiej. Były to głównie sorty angielskie, czasem amerykańskie. Potwierdzeniem tego faktu jest grób żołnierzy armii bolszewickiej na polu bitwy pod Ossowem, w którym odnaleziono szczepek Mosin wz. 1891. Artylerzyści i kawalerzyści używali lżejszego i krótszego karabinka Mosin wz. 1907. Zdarzały się jednak i inne typy karabinów: niemiecki Mauser wz. 98, japoński Arisaka wz. 99 i amerykański Winchester Model 1895. Pośród broni maszynowej można wyróżnić bardziej jednolite niż umundurowanie. Podstawową bronią, w jaką byli wyposażeni żołnierze, był rosyjski karabin Mosin wz. 1891. Artylerzyści i kawalerzyści używali lżejszego i krótszego karabinka Lewisa wz. 1910. Zdarzały się jednak i inne typy karabinów: belgijski w Madsena – duński; czekosłowacki wz. 1910 oraz Colt Model 1895. Armia bolszewicka odziedziczyła wiele broni po armii carskiej i szybko oparowała zakłady produkujące armaty i samochody pancernne (m.in. wielkie Zakłady Piłsudskiego w samym Piłsudzkim, których robotnicy byli zaprzysięgłymi bolszewikami).

Dariusz Senator

Ulica Opaczewska i lotnisko na Polu Mokotowskim na planie Warszawy z 1926 r. Z tego właśnie lotniska stanowiły samochery wyszperujące obrony przedmieścia warszawskiego. Istniejąca dzisiaj ul. Bielańska, przed 1920 r. przebiegała między Przemyską a Opaczewską po lewej stronie Grojeckiej, natomiast Opaczewską po prawej stronie Grojeckiej nadal dzisiaj ul. Banacha (www.marynaw.org/)

Smutna historia prawdziwej komunistki

Ulica Bitwy Warszawskiej 1920 r. została wyznaczona w latach 40. ubiegłego wieku. W związku z tym, że przebiegała w pobliżu dobrze znanej ulicy Opaczewskiej, nazwano ją Nowoopaczewska. W 1936 r., chcąc uczcić świeżo rehabilitowanych członków Komunistycznej Partii Polski, którzy padli ofiarą stalinowskiej czystki z 1937 r. ulicę nazwano imieniem Wery Kostrewy (wlaściwie Marii Koszuskiej). Była ona początkowo zwolenniczką PPS Frakcji Rewolucyjnej i udziałą się w Organizacji Bojowej organizującej walkę zbrojącą z Rosjanami podezrywającą 1905 r. Nie wysiadła jednak z „czervonego tramwaju” razem z Józefem Piłsudskim na „przystanku niepodległości”. Działała w KPP, także w czasie wojny polsko-bolszewickiej. W lipcu 1920 r. została aresztowana wraz z innymi działaczami KPP. Wypuszczono ją w następnym roku, po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej. Wera Kostrewa nie popierała jednak leninowskiego „ekspertu rewolucji” na bagietach Armii Czerwonej. Liczyła na to, że polscy robotnicy sami przeprowadzą rewolucję w swym kraju. Nie doczekał tego, wyemigrowała do Związku Sowieckiego, została aresztowana i osadzona. Zmarła w więzieniu.

Włoszczyzna i aeroplany

Teren, po którym przebiega dzisiejsza ulica Bitwy Warszawskiej, 93 lata temu miał charakter przedmiejski. Dominowały tu drewniane domki z ogrodzkami warzywnymi, a także duże gospodarstwa „eksportujące” płody role do Warszawy. Ochote włączono w obręb Warszawy podczas niemieckiej okupacji, w 1916 r. – wówczas granicę wyznaczono na Opaczewskiej. Ulica ta znana była także pod nazwą Drogi Rakowieckiej. Rozwój Opaczewskiej przyniósł dopiero lata 20., kiedy to Ochota została przekształcona w miasto – ogród i zaczęła być postrzegana jako pełnoprawna dzielnica Warszawy. Jednak już w roku 1920 rozwój cywilizacyjny dawał się we znaki Ochoty w postaci aeroplaniów, które startowały z pobliskiego lotniska Polach Mokotowskich. Od czasu do czasu, jak na dzisiejsze standardy bardzo często, zdarzały się też katastrofy lotnicze. Samoloty spadająły także na ulice Ochoty, budząc grozę, ale i podziwiając lotników. Podczas walk o Radzymin z Lotniska Mokotowskiego startowały najnowocześniejsze nasze samoloty, dwumiejscowe Bristol F.2 Fighter produkcyjne angielskiej, należące do 10 eskadry wywiadowczej.

/Militaria, 1996, No. 2/

Zgodnie z opiniąmi sowieckich dowódców miały one duży wpływ na porażkę krasnoarmiejców 14 i 15 sierpnia, głównie poprzez nękający ostrzał i bombardowanie tylów.

Fotografia Marii Koszukiej z pożółkniętym wiekiem. Zmarła z wyjątkowej urody socjalista była zapewne matkiniem dla wielu swoich towarzyszy w prowadzeniu walki. Komuniści soviecty tego typu sentymentów nie żywili (www.wikipedia.pl/)

Ossów 15 sierpnia

Lokalizacja: teren wokół Zespołu Szkół przy ul. Matalewicza 148, parter budynku szkoły.

Czas: od godz. 10.00 do 18.00

Miasteczek przygotowane przez Samorząd Instytucji Kultury „Park Kultury Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku” będzie składało się z trzech głównych elementów:

- 1) części rekonstruktorskiej
- 2) części turystycznej
- 3) wystawców instytucjonalnych

2) Część turystyczna

Po północnej stronie boiska – wzduż szkoły znajdują się dwa obozowiska – polski i bolszewicki. Biwak polski będzie pokazywał wóz taborowy, wókł którego znajdą się punkt dowodzenia kompanii armii ochotniczej, Zobaczyny m.in. punkt sanitarny, połową radiostacji. CKM wókł wyposażonej w CKM taczanki. Na terenie obozowiska pojawią się też wojska konne, w sumie spodziewamy się ponad 100 rekonstruktorów.

3) Wystawy instytucjonalne

Znajdują się tu m.in. stoisko naszej Instytucji w oprawie nawiązującej do 1920 roku, na którym będziemy m.in. rozwijać reprynt gazet z 1920 roku, będzie też można kupić okolicznościowe koszulki. Przed szkołą znajdzie się także przygotowana przez nas duża wystawa plenerowa. Istotny udział w obchodach 15 sierpnia będzie miało Muzeum Historii Polski, które zajmie jedną z sal Zespołu Szkół. W ramach sekcji wystawienniczej znajdzie się również stoisko Archiwum Akt Nowych, które będzie rozdawać publikacje związane ze swoja statutową działalnością. W Pawilonie eksponocyjnym (położonym obok ZS) będzie możliwość zwiedzania z przewodnikiem. W środku znajdzie się również czasowa wystawa „Ochotnicy 1919-1921”.

Atrakcje MHP

Multimedialny stół sztabowy.

Jest to prezentacja wyświetiana na ekranie, dedykowana przebiegowi wojny polsko-bolszewickiej. Nawiązuje ona do: stołu sztabowego z mapą, linią frontu i jej zmianami. Prezentacja ma układ chronologiczny, jest uzupełniona tekstem objasniającym konkretne wydarzenia.

Gra strategiczna „Osamotnieni”.

Jest to strategiczno-decyzyjna gra komputerowa opierająca się na prezentacji wydarzeń historycznych. Gra oparta jest o strategię bitwy warszawskiej 1920 r. Od jego zdolności negocjacyjnych z przedstawicielami innych państw zależy los Polski prowadzącej działania wojenne przeciwko Rosji Sowieckiej.

Simulator lotu aeroplanaem z 1920 roku.

Simulator samolotu myśliwskiego D.III Oeffag używanego przez polskie lotnictwo w okresie wojny polsko-bolszewickiej. Symulator posiada szesegłowy model samolotu z w pełni odwzorowanym, animowanym kokpitem i instrumentami pokładowymi. Zadaniem może być np. start z lotniska mokotowskiego i lot w kierunku Ossowa i Radzymina.

Kiosk multimedialny MHP

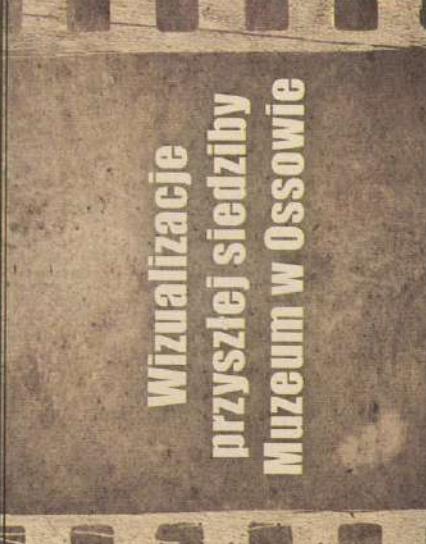
Zawiera prezentację o działalności MHP, informacje o projektach realizowanych przez te placówki.

Ossów 1920

ROK KULTURY 1920
MĘZYLUDZKI MUSEUM HISTORII POLSKI
Wojewódzkie Centrum Kultury i Sztuki w Olsztynie

Wrota Bitwy Warszawskiej

Wizualizacje przyszłej siedziby Muzeum w Ossowie

Dojazd:

W miarę możliwości rekomendujemy dojazd komunikacją zbiorową, ze względu na problemy z parkowaniem pojazdów w pobliżu miejsca rekonstrukcji. Jeśli jednak zdecydujemy się na samochód, warto przejechać wcześniej. Samochodem: Z Warszawy można dojechać na trzy sposoby: 1. Trasą Toruńską, w Markach rząd w kierunku Zielonki i dalej do drogi 634, 2. Ulicą Radzymińską, następnie Łodygową do Żabek i dalej drogą 634, 3. Marzeńską, żółtną aż do ronda i w prawo w drogę 634. Z drogi 634 należy skręcić na światłach w stronę Turowa Z. Huszcza, Wołomina, Radzymina i innych miejscowości położonych na północ i wschód od Ossowa. Najlepiej kierować się nie przez Turów, ale od strony Majdanu i Leśniakowizny. Z drogi 634 najlepiej będzie zjechać już w Wołominie w al. Niepodległości na rondzie w Majdanie dojechać do Ossowa przez Leśniakowiznę. Autobusem: Z Warszawy kursuje linia W. Autobusy startują spod Domów Centrum, należy wysiąść na przystanku Turów. Dalej czeka nas około ponad dwukilometrowej długoci spacer ulicą Matarewicką.

Pociągiem: Niedaleko Ossowa znajduje się linia Włotomierska (z Warszawy najtańszej) wyruszyc z Dworca Wilńskiego. Dojechać na rekonstrukcję pociągiem można na dwa sposoby: 1. Wysiąść na stacji Wołomin i przesiąść się do miejskiego busa kursującego przez Ossów 2. Wysiąść na stacji Kobylka-Ossów, skąd do miejscowości położonych na północ i wschód od Ossowa, najlepiej kierować się nie przez Turów, ale od strony Majdanu i Leśniakowizny. Z drogi 634 najlepiej będzie zjechać już w Wołominie w al. Niepodległości na rondzie w Majdanie dojechać do Ossowa przez Leśniakowiznę.

Samorządowa Instytucja Kultury

Samorządowa Instytucja Kultury „Park Kultury 1920 roku” – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku” powstała, by popularyzować historię wielkiego polskiego zwycięstwa w wojnie polsko-bolszewickiej. Instytucja powołana do życia Gmina Wołomin w styczniu 2013 roku, nadając tym samym ramy organizacyjne działalności edukacyjnej i kulturalnej na terenie Parku Kulturowego „Ossów Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku”. Instytucja ma swoją siedzibę w Ossowie przy ul. Matarewicka 148 w budynku Zespołu Szkół. Informacje o niej i jej działalności znajdują się na stronie www.ossow1920.pl.

Ryszard Madziar

– Burmistrz Miasta Wołomina:
Poprzez pamięć o tradycji Bitwy Warszawskiej chcemy promować patriotyzm. Myślę, że warto czerpać z tradycji wielkiego polskiego zwycięstwa w 1920 roku i być dumnym z naszych Bohaterów. Serdecznie wszystkim zapraszam do gminy Wołomin, gdzie leży Ossów i gdzie można dojrzeć prawdziwej historii.

Piotr Uściński

– Starosta Wołomiński:
Szykuje się niepowtarzalne wydarzenie – żywa lekcja patriotycznego wychowania – rekonstrukcja zwycięskiej Bitwy Warszawskiej 1920 r. Warto poznaczącą historię, warto ją pielęgnować i przekazywać naszym sąsiadom Europejcom. Scenariusz został napisany 93. lata temu – a my dzisiaj pokażemy wiadom, jak i dlaczego Polacy porażili wzniesień sieć na wyżynie megravia i dowódcej mądrości.

Grzegorz Dudzik

– Burmistrz Miasta Zielonka:
Fakt, że miejsca ważne dla Bitwy Warszawskiej leżą m.in. w granicach Zielonki jest dla nas wielkim zobowiązaniem. To przez poligon w Zielonce wdrożony na boju licealiści – żołnierze 1920 roku. Dzielidwo Cudu nad Wisłą jest podstawą budowania tożsamości i więzi lokalnych, ale także promocji mitosów do Ojczyzny.

Robert Roguski

– Burmistrz Miasta Kołyk:
Patrząc m.in. na wieś Zielonka, której rodzi się dużo świadomości dzieci swojego narodu i poczucia przynależności do tej ziemi. Kołyk to panięta obohaterach Bitwy Warszawskiej i dba o to, aby pamiętać o ogromnym znaczeniu tej batalii dla Polski, dla Europy zawsze była żywa

Wrota Bitwy Warszawskiej

Gmina Wołomin

KURIER WARSZAWSKI

NWydanie poranne

PRENUMERATA:

Książki Warszawskie wychodzą dnia powieszczeń rano i wieczorem, w Mianowcu i Świdniku rano. W aranek prenumeraty podana na napisu numeru wieczernego. Oferunka przedpłata nie będzie poranna przyjmowana biegąco.

Numer pojedynczy wydania porannego lub wieczornego po 3 mk.

Dział:	Klary P. Hilarj	Wielka ulica o godzinie	4 min. 32	Wielka ulica o godzinie	12 min.	22 pm.	Poniedziałek-Rocha W.
Figiel:	Hippofia	7 zegód	37	Zachód	22 pp.		Wtorek: Mirona
Sobota:	Eusebiusza	14	55	Drugi o godzinie	03		Sroda: Agapita, Finiśsa
Niedziela:	Wn. N. P.	1	50	Trzeci o godzinie	12		Oswart, Marijana, Rufina

Zarząd Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego na zastaw ruchomy
wzywa klientów o wykupieniu swoich zastawów tak w Kantorze Głównym, p/aco Warecki № 2,
i w Oddziale I, ul. Przejazd № 1, wykupy z Oddziału II, Nowo-Miodowa № 2 zakładu Kantor
Główny.

Kino "ORNAK" MOKOTÓW, Puławka № 29.

Tajemnica zamku Meyerling.
Tragedia Arcyksięcia Rudolfa i Koenigowy Vaczyry.

Miraż "Dziś PREMIERA!" Nowy Świat 63. Początek o 8 i 9.00.

Petit Trianon Sacha Guitry Sienkiewicza 8. wkrótce "Awantury milione".

Teatr Polski Kino kawalerów. Dziś Teatr Mały. "Zakochani".

Wijazdniczki Minist. Sztaw zagral.

Wymiana radiotelegramów.

Aby uniknąć wszelkich możliwych nieporozumień i fałszywych komentarzy, wydział prasowy M. S. Z. podaje autentyczny przebieg zajęć, jakie nastąpiły w poniedziałek d. 9 b. m. na frontu naszym na drodze z Siedlec do Brzeska Litewskiego.

W dniu tym i mniejszą podjęto do wyszyniętych placówek polskich dwa samochody rosyjskie. Z jednego z nich wysiadł oficer, który oświadczył, że samochody te oczekują na delegacje polską, która miało przyjechać do Międzyrzecza, i wyraził zdziwienie, że delegacja polska nie przyjechała. Dowiadziały się o tem zajęciu, rząd polski, jakkolwiek nie powiadomiony oficjalnie przez radę sovietską dnia nota o mającym na skutek spotkania delegatów, wystąpił parlamentarzy w składzie wczoraj podały, w celu wyjaśnienia tego zajścia i ewentualnego umówienia daty i miejsca spotkania się delegacji obu stron. (P.A.T.)

W dniu tym i mniejszą podjęto do wyszyniętych placówek polskich dwa samochody rosyjskie.

Z jednego z nich wysiadł oficer, który oświadczył, że samochody te oczekują na delegację polską, która miało przyjechać do Międzyrzecza, i wyraził zdziwienie, że delegacja polska nie przyjechała. Dowiadziały się o tem zajęciu, rząd polski, jakkolwiek nie powiadomiony oficjalnie przez radę sovietską dnia nota o mającym na skutek spotkania delegatów, wystąpił parlamentarzy w składzie wczoraj podały, w celu wyjaśnienia tego zajścia i ewentualnego umówienia daty i miejsca spotkania się delegacji obu stron. (P.A.T.)

W dniu tym i mniejszą podjęto do wyszyniętych placówek polskich dwa samochody rosyjskie.

Z jednego z nich wysiadł oficer, który ości

rów i przy wysyłaniu waszych radiotelegramów.

Komisarz ludowy spraw zagranicznych Czeczerin. Rząd polski i Rada obrony państwa zasadni- o zo zdecydował wysłać delegację, złożoną z przedstawicieli rządu i przedstawicieli głów- nych stronnictw reprezentowanych w sejmie.

Wobec tego jednak, że parlamentarzyse woz- raj wysłali dotychczas nie wróciли do War- szawy, obłyty wysłania delegacji nie ustalonu. Dzisiaj w nocny radiotelegram zawiadomiący, że przed wysłaniem delegacji oczekują- jemy powrotu parlamentarzyse.

Radiotelegram ten brzmi, jak następuje: „Ko- misarz do spraw zagranicznych Czeczerin

w Moskwie. **Oczekujemy powrotu naszych parlamentarzyse przed wy- staniem delegacji. Zawiadomimy o dacie odjazdu i liczbie delegatów i personelu, który będą wchodzili w skład delegacji, oraz o liczbie dziennikarzy, którzy przyjadą z de- legacją. Sapieha — minister spraw zagranicznych."**

Do bronii!

W działy prasowy armii ochotniczej nadeszły najstarszy rokaz jenerała Hallera do dwoch kwietnia 201, 205, 263 ochotniczych pułków piechoty:

"Ochotnicy! Nie zawiodłem się na was. W zmu- żone szelesty walczące od lat dwu żołnierzy w zyciowej wiarze w zwycięstwo wraz z nową enor- meją. Siła waszego oręża to potęga waszego ducha wspiera walczące szeregi armii, bronią dospętu do murów Warszawy i brzegów świętej rzeki nienej Wisły. Za przykłađem dzisiejszych waszych dowodów o który rozhuci się nasza wszelkie zuknasy wroga. W ten dniu służby dzierżajże wam, oficerowie i żołnierze 201, 205 i 263 pułków. Każdy z was jednako zasłużył na waleczność ojczysty, kaź- dy spłonił to, co na honor żołnierski nadawał. Za przykłađem dzisiejszych waszych dowodów idzie naprzeciw w zwycięski boju.

Wyrwanie, Bóg z nami!

Jeneczny inspektor armii ochotniczej i do-

wódeka frontu pn. wsch. (—) Haller, jen. broni"

Wymiana not.

Wydział prasowy ministerium spraw zagra- ničnych komunikuje:

W nocy z dnia 10 na 11 nadszedł od komisarza dla spraw zagranicznych, Czeczerina, na- stępujący radiotelegram:

"Moskwa, 10 sierpnia. Sapieha, minister spraw

zagranicznych. Warszawa.

Reprezentanci dowództwa rosyjskiego oaze-

ki wali wszczą delegację na szosie Siedloe-

Międzyrzecza 9 sierpnia wieczorem. Jakkolwiek

delegacja nie przybyła, są wydane zarządzenia,

aby ja przyjechał, gdy przybedzie. Prosimy za-

wiadomić o dacie ich przybycia i nazwiskach

korrespondentów prasowych, których pragnie-

przyjeździć razem z nimi. Nie będą czynione żadne trudności przy wysyłce wszyskich kurje-

OGŁOSZENIA:

Niedzielne przed teatrem 1 ofi- rami po 20 mk, przed wiadomo- sciami i telegramami do 25 mk.

Reklamy po 10 mk. zakładana na Mazowsze po 8 mk. zakładowa-

wo. Ceny ronuncie należy za wiele-

nompisów lub jego następcę.

drukowanej po 3 mk. od okna z mieszkaniem od frontu, aby podwórza i 20 od okien sklepowych — na potrząbły żołnierza na front, który życiem i krwią swoja broń ojczystym i naszego miasta. W odczekie chwil przyszwalnej obrońcie przez nas, na każdym ciaży obowiązek paniegi o żołnierz, który ponieść wieczna i potrzebuje.

Nieśmy darcie ten akromion z radością, nie podzi-评议, bo to dla naszych ukochanych dzieci! Niechaj każdy dokładnie obliczy, ile dać powi- nien, aby miał oczyste sumienie wobec swojego obronicy!

Od niedzieli d. 8-go do piątku 13 sierpnia włączając, przyjmowany będzie podatek za pokwiatowanie w biurze specjalnie urządzone w Okro- glicownie przy klasztorze od godziny 10 rano do 17 wieczorem bez przerwy.

Szósty dni wysiłek, aby działać wszyscy zap- sac się w książce, która dla kontroli prowadzena będzie. Niechaj nie zbrańie nikogo, biedniejszego czy bogatszego, stałego czy chwilowego mieszkańców.

A przed dniem szóste spotykajmy się wszyscy stowarzyszeni: „Czy zaniosłeś już podatek? Fabryki, magazyny, banki, drukarnie, stowarzyszenia, skocz- ni, oddzialek rolniczych instytucji w dowództwie miasta, pokój nr. 2.

„Nie stosujacy sie do tego rozkazu będą karani grzywną 10.000 marek lub 3-miesięcznym więże- niem.

X Od robotniczego komitetu obrony Warszawy o- trzymałany komunikat następujący:

L. 6 sierpnia r. b., na wspólnym posiedzeniu centrum komitetu wykonawczego P. P. S., okręgo- wego komitetu robotniczego P. P. S., Komisji con- traktu Zwiazów zawodowych, kooperatyw, rady delegatów robotniczych niepodległych, klubu po- stępu socjalny, klubu radnych P. P. S., i przedsta- wicieli kolejarzy, oraz okręgu Warszawa podmiot- ska, utworzono robotniczy komitet obrony War- szawy, który niezwłocznie wydał do robotników Warsaw, aby nadeźw, nawołującą do obrony stolicy przed najeźdem boliżewickim.

W tym samym dniu rob. kom. obrony Warszawy zorganizował szereg w fabrykach i w wieczernich warsztatach, nawiązując robotnikom do wstępowania w szeregi oddziałów ochotniczych, przed R. K. O. W. tworzących.

Podekome wieče R. K. O. W. organizuje codzienne i wskutek tej akcji zapisało się już do armii okoni wokół Warszawy tysiące robotników, z których większość wmaszowała już do pruszkowskiego obozu ćwiczeń.

R. K. O. W. wydziela: wojskowy, cywilny, finansowy, opieki nad żołnierzami ochoni- kami i ich rodzinami, oraz wydział propagandy wraz z sekretarzem prasowa.

R. K. O. W. utworzył w Warszawie szereg biur robotniczych, a mianowicie: Chłodna 41 (dziel- nicza PPS), Sołec 68 (dzielnicza PPS), Groje- ka 45 (dzielnicza PPS), Kopna 15 (Praga), Obozna 4 (uniwersytekt ludowy). Beratela 12a (gospoda robo- tnicza robotnicza), Chłodna 34 (gospoda robo- tnicza), Grochowska 85 (Praga, fabryki), Wa- recka 7 (centralny wydział wojskowy), Aleje Je- rozolimskie 56 (centr. biuro R. K. O. W.). Zapisa ochotników odbywa się w podanych wyjaz- biurach od g. 9 rano do 8 wieczorem.

W czwartek d. 12 sierpnia, staraniem R. K. O. W. odbyte się tury wieczne pod hasłem „Lud broni stolice” 1) plac Kerelego, o g. 6 po godz. 2 Aleje Jerozolimskie (przy moście Poniatowskiego), g. 5-6-7 3-go maja (przy moście Poniatowskiego), g. 6-7

po pol. 3) teatr "Omań", ul. Puławska (Mokotów), o g. 5 po pol. X

W uszczelnieniu podanych już wiadomości sekretarza sanitarna R. O. S. donosi, że wszyscy lekarze nie będący w czynnej służbie wojskowej obwiązani są zarejestrować się w biurze R. O. S. (makisrat) od godz. 1—3 w czasie 1ek i piątek d. 12 i 13 sierpnia r. b. X

Zarząd Gospod dywanowych uprasza o skandalne flaszanki od lekarstw, zwieracza za zakładami korkanymi, w sklepach, zbierających puszki blaszane dla tytusego Gospoda. X

Pogotowie wojenne Ligii akademickiej obrony państwa przywa kolczańki i kolegów, zapisanym do pracy przy okopach lub przesmykach, wzięć udział w tej pracy, z wyjątkiem koleżanek i kolegów już zestrzelonych przez Pogotowie, do stawienia się w czasie wojny, d. 12 b. m. o g. 5 po pol. w lokalu Bratniej pomocy, pokój nr. 6. X

Dowództwo wartownicze ochrony mostów wojennych, w tym na rzędzie żołnierzy, mostów kolejowych pluton trzeci, a na most Kierbedzia pluton czwarty. X

8-klasowe gimnazjum Z. Stichy wzrywa swoje uczestnictwo do zgłoszenia się niezwłocznie do sprawie zorganizowania pracy społeczeństwa. X

D. 14 b. m. o g. 8 w. na Krakowskim przedmieściu № 7 r. 35 odjeżdża się zebranie w sprawie opieki nad kademami korpusu młodzikiego. Uprasza się o przybycie rodzin i osoby interesujące się losem kadetów. X

Uczennice kl. 6, 7 i 8 gimnazjum K. Kochanowskiej, Złota № 38 w Warszawie, mają zgłosić się do szkoły dzis. d. 12 b. m. między 1—3 pp., celem zapisania się do pracy społecznej. Ligia obrony ojczyzny — celu wykonania pełnych świadczeń, związanych z opieką nad doborami, wzywa do natychmiastowego zapisania się wolnoję, jeszcze sił niesięciaków. Biuro Ligii O. O. Krak.-Przedm. № 7 m. 8. X

W koszole ewangelickim w Żyrardowie w miejscowości, d. 8 b. m. po kawarium ks. pastora Glocza parafialnego zebrały się na żałobę polskiego i na Oszerswy Krzyż Laczewski 6.000 mk. Sumę tą złożono na ręce dyr. Średnickiego, przewodniczącego miejscowego komitetu. Jest to pierwsza wieleka zbiorowa ofiara na tak ważny i aktualny cel ze strony ewangelików polskich. Będzie to zachęta, aby innych parafii ewangelickich na prowincji. Działalność ewangelickim w niezwłoczenie. X

Na zasadzie porozumienia mazowieckiego związku harcerstwa polskiego z generalnym inspektoratem armii ochotniczej, organizacja harcerska, obejmująca około 30.000 młodzieży na terenie całego Polski, zadeklarowała do szeregu armii ochotniczej wszystkich swych członków, zdolnych do noszenia broni, a także do służby pomocniczej — pozostała czeka młodzież harcerska. Organizacja punktów ochotniczych, do których wszedł żywiołowy młodzież harcerskiej, postępuje następująco.

Rozkaz mobilizacyjny, głównej kwaterze Z. H. P. wydano 13 lipca, a już 18 lipca do przejścia nad rzeką armii ochotniczej stanęło 1.200 harcerzy. W dniu 20 lipca liczba harcerzy ochotniczych wzrosła się więcej niż w dwójnastobocie, z samym tylko Kongresowym. D. 27 lipca, po tym godzinie wywieziona, wyruszała w pole pierwszy batalion harcerski. D. 31 lipca już słyszymy o odniesieniu się 201 pułku ochotniczego, grosu silnego stanowiących bagmaty harcerskie, a który przy udziale bojowego garniera wszystkie atakują nieprzyjacielskie na odcinku najbardziej zatrudnionej walki.

Okaże się, że młodzież, która przeszła z drużyn harcerstw do wojska, okazała się na tyle przypatrzona do tej służby, pod względem ducho-wym i ogólnego wykształcenia wojskowego, że po kilku dniach zdecydowanie trwającym w kosztach, biorąc sprawność, biorąc zaś między innymi doświadczonych żołnierzy, ostatecznie nie przygotowanych wojskowo, zdecy- X

ponie poł. 3) teatr "Omań", ul. Puławska (Mokotów), o g. 5 po pol. X

W uszczelnieniu podanych już wiadomości sekretarza sanitarna R. O. S. donosi, że wszyscy lekarze nie będący w czynnej służbie wojskowej obwiązani są zarejestrować się w biurze R. O. S. (makisrat) od godz. 1—3 w czasie 1ek i piątek d. 12 i 13 sierpnia r. b. X

Zarząd Gospod dywanowych uprasza o skandalne flaszanki od lekarstw, zwieracza za zakładami korkanymi, w sklepach, zbierających puszki blaszane dla tytusego Gospoda. X

Pogotowie wojenne Ligii akademickiej obrony państwa przywa kolczańki i kolegów, zapisanym do pracy przy okopach lub przesmykach, wzięć udział w tej pracy, z wyjątkiem koleżanek i kolegów już zestrzelonych przez Pogotowie, do stawienia się w czasie wojny, d. 12 b. m. o g. 5 po pol. w lokalu Bratniej pomocy, pokój nr. 6. X

Dowództwo wartownicze ochrony mostów kolejowych pluton trzeci, a na most Kierbedzia pluton czwarty. X

8-klasowe gimnazjum Z. Stichy wzrywa swoje uczestnictwo do zgłoszenia się niezwłoczenie do sprawie zorganizowania pracy społeczeństwa. X

D. 14 b. m. o g. 8 w. na Krakowskim przedmieściu № 7 r. 35 odjeżdża się zebranie w sprawie opieki nad kademami korpusu młodzikiego. Uprasza się o przybycie rodzin i osoby interesujące się losem kadetów. X

Uczennice kl. 6, 7 i 8 gimnazjum K. Kochanowskiej, Złota № 38 w Warszawie, mają zgłosić się do szkoły dzis. d. 12 b. m. między 1—3 pp., celem zapisania się do pracy społecznej. Ligia obrony ojczyzny — celu wykonania pełnych świadczeń, związanych z opieką nad doborami, wzywa do natychmiastowego zapisania się wolnoję, jeszcze sił niesięciaków. Biuro Ligii O. O. Krak.-Przedm. № 7 m. 8. X

W koszole ewangelickim w Żyrardowie w miejscowości, d. 8 b. m. po kawarium ks. pastora Glocza parafialnego zebrały się na żałobę polskiego i na Oszerswy Krzyż Laczewski 6.000 mk. Sumę tą złożono na ręce dyr. Średnickiego, przewodniczącego miejscowego komitetu. Jest to pierwsza wieleka zbiorowa ofiara na tak ważny i aktualny cel ze strony ewangelików polskich. Będzie to zachęta, aby innych parafii ewangelickich na prowincji. Działalność ewangelickim w niezwłoczenie. X

Na zasadzie porozumienia mazowieckiego związku harcerstwa polskiego z generalnym inspektoratem armii ochotniczej, organizacja harcerska, obejmująca około 30.000 młodzieży na terenie całego Polski, zadeklarowała do szeregu armii ochotniczej wszystkich swych członków, zdolnych do noszenia broni, a także do służby pomocniczej — pozostała czeka młodzież harcerska. Organizacja punktów ochotniczych, do których wszedł żywiołowy młodzież harcerskiej, postępuje następująco.

Rozkaz mobilizacyjny, głównej kwaterze Z. H. P. wydano 13 lipca, a już 18 lipca do przejścia nad rzeką armii ochotniczej stanęło 1.200 harcerzy. W dniu 20 lipca liczba harcerzy ochotniczych wzrosła się więcej niż w dwójnastobocie, z samym tylko Kongresowym. D. 27 lipca, po tym godzinie wywieziona, wyruszała w pole pierwszy batalion harcerski. D. 31 lipca już słyszymy o odniesieniu się 201 pułku ochotniczego, grosu silnego stanowiących bagmaty harcerskie, a który przy udziale bojowego garniera wszystkie atakują nieprzyjacielskie na odcinku najbardziej zatrudnionej walki.

Okaże się, że młodzież, która przeszła z drużyn harcerstw do wojska, okazała się na tyle przypatrzona do tej służby, pod względem ducho-wym i ogólnego wykształcenia wojskowego, że po kilku dniach zdecydowanie trwającym w kosztach, biorąc sprawność, biorąc zaś między innymi doświadczonych żołnierzy, ostatecznie nie przygotowanych wojskowo, zdecy-

Kronika polityczna.

Parlamentariusze nasi, naczelnik wydziału politycznego p. Olek, i rozmistrz Stamirowski, nie powrócili do godz. 2-giej w nocy do Warszawy. X

Prezydium rady ministrów komunikuje: Rada obrony państwa, na posiedzeniu swem d. 11 b. m., przyjęła, miedzy innemi, "rozporządzenie zgodnym z obowiązkiem pracoダcyów wojskowych i pracowników i pełniacych służbę cywilną ochotniczą w wojsku polskim, oraz wobec ich rodzin. Następnie uchwała rozporządzenie w przedmiocie ustalenowania Krzyża walecznych; dalej przekreślona rozporządzenie w przedmiocie połitu rocznika 1885 do 1889 i rozporządzenie w sprawie utworzenia Trybunału obrony państwa, a wrzeszcie rozporządzenie o utracie obyczaju powodzenia niewypełnienia obowiązku służby wojskowej. (PAT.)

Wiadomości dieciążce.

2 ZLASTA.

= Aprobacja Warszawy.

Wśród obecnych warunków treksa o aprowizacji mi. Warszawy ogranicza wszyskie warstwy społeczeństwa, a chybą najbardziej klasę robotniczą, której najwięcej mają powodów do obaw w tym kierunku.

Z drugiej strony sprawa ta stanowi najpodstawniejszy siodmek agitacyjny dla wazolickich czynników wywołujących.

Ponieważ do Ligii obrony objawiany należała licencja zwiski robotniczej i całe szeregi jednostek ulicznych przyłączających się z pracy rak lub innnej ciekałej pracy zaradowej, przed prezes Ligii, p. Julian Tellozko, odrzy w tej sprawie konferencję w ministerium aprowizacji, gdzie w obecności p. ministra Siliwskiego byli przetrzyjni przez wiceministra Ziolkowskiego.

Informacje, udzielone przez p. wiceministra, brzmiały bardzo poważnie i powinny każdej harcerce przekazywać.

Urodziny ziemiów w Polsce zapowiadają się tak dobrze i będzie ich ponad potrzebą kontynuowana jak na przykład w naszej nadmorskiej gminie, gdzie po raz pierwszy od wybuchu wojny wszelkie znaki. Oszczekrany jest znaczy spadek częstotliwości żałobnych. Obecnie mianowicie żałoba na zmarłych ilościach z Ks. Poznańskie-

go, gdzie tam jest wiele osób iżyskanych, a znaczne zapisy zjarnia się już w drodze z Ks. Poznańskiego i będą nadto skierowane z prowincji, w pierwszym rzędzie z województwa łódzkiego.

Płownoczenie będą skrajne zapasy i z innych stron, w miarę polepszenia środków transportowych.

Ministerium aprowizacji poleciło nadto w drodze telegraficznej i telefonicznej nie oznajmiać żadnych przeskórek przy dostawianiu jajek, kuchennych i warzywowych kopanego ziernu w skrzynkach od warszawskich kolejek podieżających do miasta.

Opierając się na powyższych wyjaśnieniach, możemy wszyscy razem przestrzegać w najbliższym przyszłości.

= Wstrzymanie wylazu.

Biuro prezydialne M. S. W. podaje do wiadomości, że podlega Balast II, który miał zabrać rodzinę oficerów i urzędników wojskowych, daliś t. i. 12 b. m. o g. 4 po pol. z rampy wojskowej dawrowa. Wiedeński dyrektor wstrzymał, zostając az do dalszych zatrzymania wstrzymywany. O wszelkie w tej sprawie informacje należy zwracać się: Krakowskie Przedmieście 36. (PAT.)

= 2 Komisji ewakuacyjnej.

Centralna komisja ewakuacyjna nadowała nam zawiadomienie następujące:

"Niniejszym zawiadamiam sie wszystkie urzędnicze firmy przewozowe miasta st. Warszawy, że do dnia 14 sierpnia włącznie winny one osobnego wezwania zezmadować w een-

Spowiadaczeń na rzecz roztropnem. „Morning Post” dajeż z nich uchwałę polityki Lloyd George'a, i podnosi trudność zasad, zawartych w jego oświadczenie, złożonym w izbie gmin. J'inez natomiast czyni: uwagę, że dopiero konferencja w Mińsku ujawni istotne intencje bolszewików.

Wyszystko 11 sierpnia. (P. A. T.) Hawa. Rad Sztanów Zjednoczonych wrociły ambasadorem wielskim noti, w której zadecyto oznaką prośbie reżimu wielskiego, pragnącego poznać stanowisko Stanów Zjednoczonych w kwestii polskiej. Miedzy innymi: rząd Stanów Zjednoczonych deklaruje pewność, że naród amerykański szczerze pragnie utrzymać całość terytorium i niepodległość Polski. Rząd Stanów Zjednoczonych nie będzie szczerze wypowiedzić, aby co tam osiągnąć, wszelako z drugiej strony w zamierzanej konferencji ogólnie europejskiej — przynajmniej obecnie — uniechać wszelkiej niekorzystnej w mozione.

Parę 11-go sierpnia. (P. A. T.) ... Hawa. Do Temps danoen z Londynu, że o ile rząd sovietski nie udecieli rozdziału konfederacji wszelkich wymaganych gwarancji co do całości i niepodległości Polski, w takim razie sovietycy delegaci Kamienski, Krasin i przeszcza Londyn na jąpońskiej wiedzie.

„Jest znaczenie — pisze Temps — że delegacja rosyjska oznai już przygotowania do swego wyjazdu. W kolejnych londyńskich urzędowych uważają zerwanie z wieleniami z chwilą, gdy nadleżała wiadomość, iż rząd sovietski obiecał przy załatwieniu zaprowadzenia systemu sowieckiego w Warszawie. Temps korespondent Tempsa twierdzi, jakoby Lloyd George był zwolennikiem nawiązania kontaktowego zerwania z rządem sovietskym.

Lugdun 11-go sierpnia. (P. A. T.) — Wiedla telegramu Reutera, w kwestii polskiej państwa zupina zgoda w Jone Koalicji. Lloyd George miał we wtorek złożyć oświadczenie w izbie gmin, aby uzyskać aprobatę postanowienia odnoszących się do Polski.

Londyn 11-go sierpnia. (Telefonem.) — Lwowski Wyz. „Rzad „ukraiński”. Do Temps danoen nowy rząd dla Galicji Wschodniej, którego ustanowiły nowy rząd dla Galicji Wschodniej, którego sam ma przewodniczący. Sołtan Witwicki, sekretarzem skarbu — Włodzimierz Syringowicz. Ustanowiono też komisję doradcę, w skład której weszli sto dniom odzianków do Polski i Goria, mająca się sprzyjanie dostarczać Polce krórowników wojskowych i żołnierzy. Zostało się także do Polski sovietskiej wszelkiego rodzaju presię ekonomiczną, aby Rosja zmusić do zaniechania kroków, podających w żywotność i niepodległość narodu polskiego.

Brady 11-go sierpnia. (Telefonem.) — Dyrekcja poczt roaktywowała wszystkie urzędowe, k'jóro' wskutek działań wojennych były ewakuowane. Urząd pocztowy w Brodach wznowia czynności urzędu.

KOSZE PODRÓŻNE 1127
z zamkami, ora róźne wyroby kontrykarki, projekty; Luc. „Ludpol”, Brucka 20. Jarmark Remontów Charsztojanów, Kryszka 41
Największe źródła zarabiu. A:
Garnitury parowe wyhaftuj, ROMAN LEBKOWSKI 1 g-ka 1126r
Warsawa, Szwerynow N 10.
WAGI A. KRYKOWSKI
Chłodna 14. Sklep fabryczny Piękna 45, Tel. 40-85 i 229-11.
Do uchodzić.

Administratior rolny
Skupisko bydła, trzody dla Państwowej Gospodarki Rolnej, po części Zakupu Artykułów Pierwotnych, po części ustanowionych, DOM HANDLOWY WŁADIMIR RYBAKIEWICZ, Zielna 40 (woj. od Pródnicy), 657 Błonie, lub Bracks 18 m. 27.
Wys. 1127 r. 1 od 5-7 w

W drukarni KURIERA WARSZAWSKIEGO, Kruckowskie Przedmieście N 40
Wydawcy: Hotelesa Lewentalowa i Zgromadzenie N 40
Redaktor: Konrad Olszewski.

Pewrót uchodzićów.

Lwów 11-go sierpnia. (Telefonem.) — Uchodzićcy z Brodów thunniis powracają do swoich siedzib. Gnach szkoły konarskiego, gdzie s's wydawano przeprustki na wyjazd, obiegają tuncy publiczno.

Wybuch w pociągu.

Lwów 11-go sierpnia. (Telefonem.) — Wczoraj pożarem wieczorem w pociągu dająco. U Pożamocza do Kleparowa z ewakuowanymi z Brodów uchodoanymi nastąpił w jednym z wagonów wybuch materiału zapalnego. Kilka dziesiąt osób uległo ogieńkom pożaraniom.

Na terenach plebiscytowych.

Kwidzyn 10-go sierpnia. (P. A. T.) — Przedwozorzą rozbiorzone jesion odsiai polski, pełnia cy służby, przy polloju plebiscytowej, podając podstawio rozmowy z członkami komisji miejscowości, jako powód rzekome oswiadczenie jednego z pojedynków karabiny i aruniny oraz mnóstwo plakatów i proklamacji. Wysytkich aresztowa- w ręku opuszcza terytorium plebiscytowe. Oficerowie polscy, którzy stuzą przy polloju plebiscytowej, w nrzkonanii, z'e' rola ich na terytorium plebiscytowem się kończy, wniosza proshby o zwolnienie ich ze służby, aby móc wrócić do kraju i spędzić ważniejszy w tej chwili obowiązek obrony zagrożonej ojczyzny.

Kwidzyn 10-go sierpnia. (P. A. T.) — Na podstawie rozmowy z członkami komisji miejscowości, i z osobami z wielskich sfer dysojazniczoj i z osobami z wielskich sfer wojskowych stwierdzić należy, że rozsiewane w ostatnich czasach przez prasę niemiecka wiadomości, jakoby komisia i wojska okupacyjne miały w najbliższym czasie opuścić teren okupacyjny, nie odpowiadają rzeczywistości. Zarówno komisia, jak i wojska mogłyby opuścić teren okupacyjny tylko na wyraźny rozkaz otrzymany z Paryza. Pomięwaz rozkaz taki dotyczył nie nadzoru, przedt zardonno komisja jak i wojska okupacyjne pozostają w dalszym ciągu na terytorium plebiscytowem.

0 prawy hrzy Wielu.

Kwidzyn 10-go sierpnia. (Telefonem.) — Niemcy protestują w dalszym ciągu przeciwko polskiemu zgłoszeniu pośiadania prawego brzemiennego. Rada miejska w Malborku wniosła protest w tej sprawie do komisji międzynarodowej w Berlinie, do przedstawiciela Niemiec w Kwidzynie i rady ambasadorew w Paryżu.

Sprzedział führ arylksiążęgich.

Kraków 11-go sierpnia. (Telefonem.) — Iustr. Kurier Codzienny podnosi dzis sprawę sprzedaży obrzynich dóbr b. arcyksięcia Rej- nata, Izdebnika i Lanekonu, rozległosci około 4,800 morgów (w pow. wadowickim). Dobra te rząd polski sprzedał Bankowi kredytowemu ziemskiemu we Lwowie za sumę 20 milionów koron. Dobra te, pobleśnie oszacowane, przedstawaiaj, — według zdania — wartości 64 milionu marek. Sprawa ta wymaga informacji sejmu celom umieważnienia aktu kupna-sprzedazy.

Neutralność.

Mauen 11-go sierpnia. (P. A. T.) — Radio. Wedle wiadomości z Pragi, czesko-słowacka kupa-na-sprzedazy.

KOSZE PODRÓŻNE

Hurt. 10. Jolsk. Przemysl. Hurt. 10. Jolsk. Przemysl. Leczenie mototanii fiz.-lakonami: artretyzum, reumatyzum, makokwiatotol, chords nerwowych, żołądkowo-miszakowe, aerszewyjny oraz sercowych chanoterapii, prom. Roentgen-a. prady d'Arsonval.

Wieladeczka A:

Kierownik dr. Wacław Knoff, przyjmoje od 11-12h w pol. i od 4-5 W Oddziale kapieli słoneczn. i powietrznych przy ul. Agrykola (wys-k-wis Łazienek) LECZENIE PORĄŻEN STAWÓW, gruczołów i kości u dzieci i dorosłych 974 kierownik działu dla dzieci dr. Tadeusz Kurella.

Administratior rolny

Skupisko bydła, trzody dla Państwowej Gospodarki Rolnej, po części Zakupu Artykułów Pierwotnych, po części ustanowionych, DOM HANDLOWY WŁADIMIR RYBAKIEWICZ, Zielna 40 (woj. od Pródnicy), 657 Błonie, lub Bracks 18 m. 27.
Wys. 1127 r. 1 od 5-7 w

KOSZE PODRÓŻNE

Smoty gazowej ul. ludów, Karbelli- neum hecza. Cegelniane maszyny. Odawy do pieców Hoffmanna. Warszawa, Zielna 25 m. 2, godz. 11-12. Bł. 657 Błonie, lub Bracks 18 m. 27.

Wys. 1127 r. 1 od 5-7 w

rada ministrów uchwaliła zachowanie jaknajsciszej neutralności republiki i postanowiła zakomunikować to wszystkim państwom europejskim.

Węgry się nie ochilizują.

Budapeszt 11 sierpnia. (P. A. T.) — Radio. Wobec domiesię, jakoli Węgry pokazują się mniej więcej się, swierdząc się oficjalnie, że wiadomo takie sa, sprawozdanie po najwcześniej odczciu przez państwa sąsiadnie. Państwa te mają ku temu swoje powody, a mianowicie dają do tego, aby przez rozeszranie fałszywych wiadomości o mobilizacji. Węgier mogły się same mobilizować. Jest rzecza, widoczna, że na Węgrzech mobilizacja jest fizyczna, niemożliwej i dlatego o niej niena i nie może być mowy.

Mobilizacja w Czechach.

Budapeszt 11 sierpnia. (Telefonem.) — Radio. Dzieniuki podają, że wedle otrzymanych wiadomości mobilizacja armii czeskiej postępuje na przod. Powiększenie zapasowych formacji jest prawie ukończone. Do miast słowackich przywieziono bardzo dużo amunicji. Widoczna jest rzeczywiście mobilizacja przeorii Rosji, ani przeciwnie.

Zamary komunistów.

Budapeszt 11 sierpnia. (Telefonem.) — Okolo Zittau zatrzymała żandarma i Sicherheitswehr automobil z 18 komunistami, którzy przewozili karabiny i amunicję oraz mnóstwo plakatów i proklamacji. Wysytkich aresztowano. Do miast słowackich przewieziono 5-600 zabitych i 100 rannych.

Wybuch protestu.

Rzym 11-go sierpnia. (P. A. T.) — Radio. Z Florencji donoszą, że magazyn prochu w St. Gorwa, w pobliżu Florenacji, wyleciał w powietrze. Na razie stwierdzono 5-600 zabitych i 100 rannych.

Wysoki skok.

Wysokim sądu wojskowym w Kieleach zostały założone na karo śmiertci: podporucznik Andrzej Stanisław Weiss za sprawozwierzenie pieniężny skarbowych w kwocie 220,000 koron szefegow: Dagoberto Merker, Jan Kubowski i Józef Kwoc za kradzież bielizny skarbowej wartości 120,000 marek. Wyroki wykonano d. 7 b. m.

Z E S P O R T U.

Major Duhrowski, znany jako dziedzic 1. śmiały pułkant, bowi obecnie w Warszawie. W kocie zeszłego tygodnia jedził na swym pojazdowym koniu na placu wysięgowym. Kon — rosły, kasztanowany, arosy, rzucony na kier. Podróż, ze skocla placu prostu w stronę parkanu, oddzielającego tor od siebie tak zwanych 2-złotowych — i bez zauważania skocla przez parkan zarazem i przez konia skoczał przez parkanem. Był to skok nadzwyczajny i zarazem szkodliwy tyko domie postrąpił sie lekko w udo o drut kolaczy.

Zakład Przyrodoleczniczy Dr. J. Łuczyńskiego czynny całoroczn w Warszawie, Smolna 10, tel. 132-09. Leczenie mototanii fiz.-lakonami: artretyzum, reumatyzum, makokwiatotol, chords nerwowych, żołądkowo-miszakowe, aerszewyjny oraz sercowych chanoterapii, prom. Roentgen-a. prady d'Arsonval.

Para koni z uprzężą do sprzedania

Jednokrotnie "Zebra" 4-osobowy walny orł rokwięjski, gotowy do jazdy. Wintomosc Nowowiejska 2 m. 4. 171st

Dr. J. Fuchs

Fredy N. 4. Dom handlowy (Korczak) tel. 140-80, wazowil przyjego. Choroby wener. i skorupi. W sklepie, 1 skorupi. Wys. 1127 r. 1 od 5-7 w